

**ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

ПРОГРАМА
зі знищення безхазяйних, непридатних до
використання хімічних засобів захисту рослин
у Херсонській області на 2017 – 2019 роки
(проект)

2017 рік

ЗМІСТ

Програми зі знищення безхазяйних, непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин у Херсонській області на 2017 – 2019 роки

		Стор.
	Паспорт Програми	3
I	Загальна характеристика Програми	4
II	Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма	4
III	Мета та основні завдання Програми	5
IV	Основні заходи щодо реалізації Програми	5
V	Виконавці та учасники Програми	6
VI	Обсяги та джерела фінансування	6
VII	Очікувані результати, ефективність Програми	6
VIII	Контроль за виконанням Програми	6
IX	Додатки	

Паспорт Програми

1.	Підстава для розроблення Програми	Закон України «Про відходи», Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
2.	Розробник Програми	Департамент екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації
3.	Співрозробники та відповідальні виконавці Програми	Департамент з питань цивільного захисту та оборонної роботи обласної державної адміністрації, Херсонська обласна аварійно-рятувальна служба, об'єднані територіальні громади, місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи, організації
4.	Термін реалізації Програми	2017 – 2019 роки
5.	Джерела фінансування Програми	Державний фонд охорони навколишнього природного середовища, кошти обласного та місцевих бюджетів у межах наявних фінансових ресурсів, обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища, кошти міжнародних грантових програм та інші джерела
6.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, тис. грн, у тому числі:	94 011,8
	- Державного фонду охорони навколишнього природного середовища	50 730,6
	- обласного бюджету	20 000,0
	- обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища	18 201,0
	- районних бюджетів	3 180,2
	- бюджетів об'єднаних територіальних громад	1 900,0

I. Загальна характеристика Програми

Програма зі знищення безхазяйних, непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин у Херсонській області на 2017 – 2019 роки розроблена згідно із Законами України «Про відходи», «Про охорону навколишнього природного середовища», у зв'язку із наявністю на території області орієнтовно 1887,436 тонни непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Проблемним питанням як у державі, так і у Херсонській області, є утилізація непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (далі – ХЗЗР).

Непридатні ХЗЗР є особливою категорією небезпечних відходів, які підпадають під дію Закону України «Про відходи». Накопичення непридатних ХЗЗР розпочалося в 70-х роках минулого сторіччя після заборони використання ряду пестицидів. Процес накопичення відбувався практично безконтрольно. Це призвело до виникнення значної кількості безхазяйних непридатних ХЗЗР, втрати документації, руйнування складів, тари і пакувальних матеріалів, і, як наслідок, до утворення великої кількості невідомих та змішаних (теж невідомих) непридатних ХЗЗР. Зросла можливість несанкціонованого доступу і неконтрольованого використання їх у сфері споживання.

За даними інвентаризації, проведеної у 2012 році Державною екологічною інспекцією у Херсонській області, кількість безхазяйних непридатних до використання ХЗЗР орієнтовно становить 1887,436 тонни, а саме:

- у Білозерському районі, роз'їзд «Срочний», 504 км (с. Сонячне, територія колишнього ВАТ «Білозерський райагрохім»), на відкритому майданчику накопичено 159,2 тонни пестицидів (50 залізобетонних контейнерів), а також захоронення невідомої речовини з характерним запахом дусту – насипом орієнтовно 1320,7 тонни;
- у Каланчацькому районі, смт Мирне (територія колишнього ВАТ «Каланчацький райагрохім»), на відкритому майданчику накопичено 174 тонни пестицидів (64 залізобетонних контейнери);
- у Генічеському районі, смт Рикове (територія колишнього ВАТ «Генічеський райагрохім»), на відкритому майданчику накопичено 160 тонн пестицидів (56 залізобетонних контейнерів);
- у Бериславському районі, с. Томарине, на відкритому майданчику накопичено 8 тонн пестицидів (150 поліетиленових бочок);
- у Нововоронцовському районі, ТОВ «МТС», у непристосованому для зберігання складському приміщенні накопичено 65,536 тонни пестицидів (344 поліетиленових бочки).

За попередніми розрахунками, повна вартість робіт із знищення однієї тонни непридатних до використання ХЗЗР становить 49,2 тис. грн.

Таким чином, загальна сума, необхідна для знищення всіх пестицидів на території Херсонської області, станом на 01 січня 2017 року орієнтовно складає 92 861,8 тис. грн, без врахування вартості очищення та рекультивациі місць (територій) видалення ХЗЗР.

III. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є ліквідація накопичених токсичних відходів з метою недопущення їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людини на території Херсонської області.

Розв'язати проблему, яка пов'язана з утилізацією непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин в даний час можливо за двома варіантами:

- знешкодження пестицидів та отрутохімікатів за межами України;
- знешкодження пестицидів та отрутохімікатів на спеціалізованих підприємствах України, які мають правові та технічні можливості утилізації пестицидів.

IV. Основні заходи щодо реалізації Програми

Протягом 2017 - 2019 років планується здійснити наступні заходи:

1. Підготовка та направлення до Міністерства екології та природних ресурсів України запиту про виділення коштів з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища для проведення робіт із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення та знешкодження непридатних до використання пестицидів і тари від них, які зберігаються на території Херсонської області.

2. Підготовка проектних пропозицій для участі у міжнародних програмах грантової допомоги.

3. Включення проведення робіт із забезпечення екологічно безпечного збирання, перезатарення, перевезення та знищення непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин і тари від них, які зберігаються на території Херсонської області, до Переліку першочергових природоохоронних заходів для фінансування з обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища.

4. Реалізація практичних заходів по знешкодженню ХЗЗР шляхом знешкодження пестицидів та отрутохімікатів за межами України або на спеціалізованих підприємствах України, які мають правові та технічні можливості утилізації пестицидів.

5. Здійснення заходів з очищення та рекультивациі місць (територій) видалення ХЗЗР та передача їх у користування місцевим громадам, сільгосптоваровиробникам.

Заходи, які необхідно здійснити для досягнення цілей реалізації Програми, наведено у додатку 1.

V. Виконавці та учасники Програми

Виконавцями та учасниками Програми є:

- Департаменти обласної державної адміністрації: екології та природних ресурсів, з питань цивільного захисту та оборонної роботи;
- Херсонська обласна аварійно-рятувальна служба;
- об'єднані територіальні громади, місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи та організації.

VI. Обсяги та джерела фінансування

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, обласного та місцевих бюджетів у межах наявних фінансових ресурсів, обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища, коштів міжнародних грантових програм та інших джерел. Орієнтовний обсяг фінансування, необхідний для виконання Програми у 2017 – 2019 роках, становить 94 011,8 тис. грн.

Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 2.

VII. Очікувані результати, ефективність Програми

Повне виконання заходів Програми надасть змогу:

- зменшити шкідливий вплив заборонених, невизначених та непридатних до використання ХЗЗР на навколишнє середовище та здоров'я людей;
- очистити території від непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин;
- вивільнити площі земельних ділянок, відведених під сховища ХЗЗР;
- покращити туристичну та рекреаційну привабливість Херсонської області.

VIII. Контроль за виконанням Програми

Контроль за виконанням заходів Програми покладається на Департамент екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації.

Виконавці та учасники Програми щороку до 15 грудня надають Департаменту екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації звіт про хід виконання ними заходів Програми, Департамент екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації щороку до 25 грудня надає обласній раді узагальнену інформацію.

Директор Департаменту
екології та природних ресурсів

Ю.А.Попутько